

ARVOISA OPETUSMINISTERI SANNI GRAHN-LAASONEN

Ammatillisen koulutuksen tilanne

Me ammatillisen koulutuksen matemaattisten aineiden opettajat toivotamme tervetulleeksi ammatillisen koulutuksen reformin lupaamat uudet mahdollisuudet, mutta toivomme haasteiden mukaisia resursseja opiskelijoiden tukemiseksi. Pidämme hyvänä lähtökohtana sitä, että jokainen opiskelija saa edetä omaan tahtiinsa ja että vain puuttuva osaaminen hankitaan.

Olemme kuitenkin huolissamme siitä, että hyvät ideat vesitetään huonolla toteutuksella. Erityisesti pelkäämme sitä, että oppilaitosten toimintakulttuurit ohjautuvat siihen suuntaan, missä aita on matalin, eli missä kustannukset ovat pienimmät. Pelkäämme sitä, että koulutuksen järjestäjät keksivät porsaanreikiä niistä lain kohdista, joiden mukaan "[tehtävästä] on vastuussa opettaja, työpaikkaohjaaja tai muu koulutuksen järjestäjän nimeämä henkilö". Toivomme, että opetusministeriö seuraa, nimetäänkö opetus- ja arviointityöhön henkilöitä, joilla ei ole tehtävän vaatimaa osaamista, ja joiden palkka on pienempi kuin pätevän opettajan.

Haluamme myös kiinnittää opetusministeriön huomion siihen, että ammatillisella koulutuksella on kaksi tavoitetta, jotka ovat osittain ristiriidassa keskenään: osaavan työvoiman tuottaminen elinkeinoelämän tarpeisiin, ja toisaalta nuorisotakuun toteuttaminen tarjoamalla jokaiselle nuorelle opiskelupaikka. Ihannetilanteessa nämä kaksi tavoitetta toimivat samaan suuntaan, mutta ammatillisen koulutuksen arki on usein vähemmän ihanteellista.

Käytännössä opiskelijoiksi otetaan sellaisiakin nuoria, jotka eivät ole koulukuntoisia, ja jotka hyötyisivät enemmän jostakin muusta tukimuodosta kuin opiskelupaikasta. Suuri osa opettajien ja muun henkilökunnan työajasta kuluu paljon huomiota vaativien opiskelijoiden ohjaamiseen. Jos opiskelija, joka maailman parhaiden opettajien ponnisteluista huolimatta ei tosiasiallisesti saavuta sähköasentajalta tai lähihoitajalta vaadittavia taitoja, saa kuitenkin tutkintotodistuksen, hän on työelämässä vaaraksi itselleen ja muille. Jos hän ei saa tutkintotodistusta, koulua rangaistaan taloudellisesti huonosta läpäisyasteesta. Sitä saadaan, mitä mitataan.

Toivomme myös, että huomiota kiinnitetään peruskoulun ja maahanmuuttajien valmistavan koulutuksen antamaan perusosaamiseen. Käytännön kokemuksen mukaan peruskoulun päättötodistus ei tässä useinkaan takaa niitä tietoja ja taitoja, joita sen tulisi osoittaa. Kuinka peruskoulun tai vastaavan valmistavan koulutuksen suorittaneet saataisiin arvioitua yhdenmukaisemmin? on tärkeä kysymys myös ammatillisen koulutuksen kannalta.

Toivomme, että opetusministeriö ohjaa kouluja pitämään kiinni suomalaisen koulutuksen korkeasta laadusta. Kunnianhimo tulee kohdistaa siihen, että ammatillisen koulutuksen tutkintotodistus kertoo opiskelijan osaavan ammattinsa ja säilyttää näin arvonsa työntantajien silmissä.

Läpikäytyä ei saa varmistaa heittämällä rimaa kokonaan pois. Tutkintotodistuksen tulee olla tae todellisesta osaamisesta.

Martta Hakamies
Stadin ammattiopisto

Hannele Manni
Stadin ammattiopisto

Tero Kärkkäinen
Stadin ammattiopisto